

15 oktober 1975

MARINE INLICHTINGDIENSTINLICHTINGENRAPPORTno. 9/751 september - 30 september 1975OPMERKINGEN

1. Indien geadresseerden ten behoeve van de onder hun commando gestelde eenheden en/of opleedlagen gebruik wensen te maken van gegevens die in dit rapport zijn vervat, dient met die gegevens de nodige voorzichtigheid te worden betracht.
2. In geen geval mag over de gegevens van dit rapport melding worden gemaakt tegenover niet-leden van de Nederlandse krijgsmacht.
3. In het geval dat in dit rapport vervatte gegevens door een geadresseerde zijn verwerkt in een cursus, waaraan tevens buitenlandse officieren deelnemen, dient terzake contact te worden opgenomen met hoofd MARID c.q. SOF-C/MARID.
4. De geadresseerden dienen slechts zes opeenvolgend gedateerde uitgaven aan te houden. Bij ontvangst van een zevende dient de oudste uitgave te worden vernietigd onder indiening van een proces-verbaal aan het hoofd MARID.
5. Indien een geadresseerde één of meer uitgaven wenst aan te houden dient hij dat schriftelijk mede te delen aan het hoofd MARID.

81 - HWRK
 82 - IAN
 84 - H S III - vern.
 85 - H/II/IV/1 - vern.
 87 - I A 12/20/40 - vern. 13/1/76
 88 - HWR - vern.

DISTRIBUTIELIJST

	ex.nr.
MINDEF/VVCS	
d/ CHEF STAF (KM) IGK - 19/10/76 -	1 vern 2/7/76
CMS tevens voor: PLV CMS	2 vern
PLV CMS(L)	
CHEF KAB. CMS-BDZ	3 vern 6/1/76
SC1MS tevens voor: HBUORG	4 vern 21/5/76
HBUPLANNEN	
HBUBEDRIJFSVEIL/NBCD-ZAKEN	5 vern 18/3/76
d/ HBUVERB tevens ter visie SC2MS - 26/5/76 -	6 vern
d/ HBULU/HBUTAKTIEK - 3/2/76 -	7 vern
d/ HBUOPS - 20/6/76 -	8 vern
DIR. MARSTAFSCHOOL	9 vern 16/7/76
d/ VOP/HBUPLANPERS - 25/3/76 -	10 vern
VOM/ tevens voor: HCOFINMAT	11 t/m 13
HBULEKTRON	
HWO	
d/ MARAT WASHINGTON - 24/3/76 -	12 vern 21/6/76
MARAT LONDEN	13 vern 19/3/76
d/ MARAT BONN - 16/7/76 -	14 vern 13/7
d/ MARAT PARIJS - 23/6/76 -	15 vern
d/ CKMARN - 30/7/76 -	16 vern
d/ CZMNA d.t.v. SOI - 8/7/77	17 vern
<u>CZMNED d.t.v. HDGB</u>	18 vern
CZMNED/SOI	19 vern
CEKD	20 t/a
CMLD	21
d/ CMM RIJNMOND - 18/6/76 -	22
CMM TEXEL	23 vern
CMM IJMOND	24
CMM SCHELDE	25
COZDNE	26
ten behoeve van in dienst zijnde onderzeeboten	27
CMDNED	28 t/m 33
CFREGRON	34
HVBS d/ H DGB 28/9/77 vern.	35
CNAVGIS	36 t/a vern
CMARKAZ ERFPRINS	37
HOZBTBS	38 en 39
HANTAK d/ H DGB - 10/2/77 -	40
CMVKV d.t.v. OI d/ H DGB - 21/2/78	41 vern
CMVKK tevens voor CVSQ	42 t/a vern
ten behoeve van de daarvoor in aanmerking komende schepen	43 en 44
CMBFLOT 1	45
CMBFLOT 3	46 t/m 68
CVSQ 320	69
d/ CVSQ 321 - 4/10/76 -	70
CVSQ 2	71
CVSQ 060	72 vern
VOKIM	73
d/ COORD. INL/VEILIGHEIDSDIENSTEN - 12/4/77 -	74
d/ HLAMID - 29/9/76 -	75
d/ HLUID - 16/11/76 -	76 vern
d/ HPMV - 9/6/76 -	77 vern
BU INL	78 vern
	79 vern
	80 t/m 88

voor/in d/ B 29/12/76 vernichtigd etc 21 t/m 35 - 37 t/m 40 - 43 t/m 75

INLICHTINGENRAPPORT no. 9/75

1 september - 30 september 1975

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz.</u>
DISTRIBUTIELIJST	i
INHOUDSOPGAVE	ii
EVALUATIE DER INLICHTINGEN	iii

HOOFDSTUK 1 - DIVERSE ONDERWERPEN

[REDACTED] - [REDACTED]	1 - 13
[REDACTED] - [REDACTED]	14 - 18
[REDACTED] - [REDACTED]	19 - 20
[REDACTED] - [REDACTED]	21 - 22

HOOFDSTUK 2 - SOVJET MARITIEME AKTIVITEITEN

[REDACTED] - SOVJET NOORDELIJKE VLOOT EN DE ATLANTISCHE OCEAAN	23 - 25
[REDACTED] - DE OOSTZEE	25 - 26
[REDACTED] - HET SOVJET MIDDELLANDSE ZEE ESKADER	26 - 27
[REDACTED] - HET SOVJET VERBAND IN DE INDISCHE OCEAAN	27

HOOFDSTUK 3 - KARAKTERISTIEKEN VAN WARSCHAU PAKT
COMBATTANTEN EN HULPSCHEPEN

[REDACTED] - PTL LIBELLE-KLASSE	28
	29

EVALUATIE DER INLICHTINGEN

Bij het evalueren (graderen) van de waarde van de ontvangen inlichtingen stelt men de betrouwbaarheid van de bron vast en bepaalt vervolgens de waarschijnlijke juistheid van het bericht zelf.

Reliability of the source

- A = completely reliable
- B = usually reliable
- C = fairly reliable
- D = not usually reliable
- E = unreliable
- F = reliability cannot be judged.

Accuracy of the information

- 1 = confirmed by other sources
- 2 = probable true
- 3 = possible true
- 4 = doubtfully true
- 5 = improbable true
- 6 = truth cannot be judged.

HOOFDSTUK 1

DIVERSE ONDERWERPEN

P. 2 t/m 22

HOOFDSTUK 2

SOVJET MARITIEME AKTIVITEITEN

SOVJET NOORDELIJKE VLOOT EN DE ATLANTISCHE OCEAAN

46. (●) De oefenactiviteit in het Atlantisch gebied was matig. De gebruikelijke surveillance en patrouilles werden waargenomen. Opmerkelijk is echter, dat het ELINT-station in het Kanaal reeds sinds eind juli niet meer is bezet. De oceanografische en hydrografische activiteiten bleven ook gedurende de maand september op hoog niveau, met name in de Noorse Zee. Belangrijkste ontwikkeling in deze sfeer is de operatie van het vracht/onderzoekingschip SVANETIYA in de Noord-Noorse Zee. Begin september verliet dit schip het Noordelijk Vlootgebied. Het is al gedurende een reeks van jaren betrokken bij hydro-accoustische activiteiten van een speciale aard, waarover nog weinig bekend is. Een vermoedelijk speciaal uitgeruste ZULU-IV-klasse onderzeeboot opereert, als steeds in het verleden, in de nabijheid van de SVANETIYA. Een onderzeeboot van de FOXTROT-klasse is ditmaal bij de activiteiten betrokken, terwijl een oppervlakte-combattant ontbreekt, die in het verleden enige malen bij deze operatie was betrokken.
47. (●) Afkondiging van een gesloten zeegebied in de Barentsz Zee. 16 - 27 september 1975
- De afkondiging van een gesloten zeegebied ten behoeve van raketlanceringen in de Barentsz Zee, ± 250 mijl ten noorden van Murmansk, baarde opzien, doordat het is gelegen in het gedeelte van dit zeegebied, dat binnenkort onderwerp zal zijn van Sovjet-Noorse besprekingen met betrekking tot de verdeling van het continentaal plat. Deze daad is vrijwel algemeen uitgelegd als een poging, de Noren te dezen onder druk te zetten. De Noorse regering heeft naar aanleiding hiervan haar bezorgdheid uitgesproken. Raket-lanceringen zijn in deze periode, voorzover bekend, niet waargenomen.
48. (●) Surveillance naar aanleiding van de aanwezigheid van de Amerikaanse NIMITZ-groep in Europese wateren
- a. De NIMITZ-groep, die na het bezoek aan Duitsland nog havens in Schotland en Zuid-Engeland aanliep, bleef onder voortdurende surveillance van een

/KRIVAK-klasse ...

KRIVAK-klasse geleide wapen jager, een ELINT-vaartuig en een tanker.

- b. 17 september werd de oppervlakte-surveillance afgebroken op $\pm$ 350 mijl zuid-west van Ierland. Op dezelfde datum vlogen 2 BEAR DELTA lange afstand verkennings-vliegtuigen een verkenningsmissie vanuit het Noordelijk vlootgebied.
- c. Opmerkelijk is, dat de KRESTA-II geleide wapen kruiser, die had geparticipeerd in de eerste fase van de surveillance, na het vertrek van de Amerikaanse groep uit Duitsland geen rol meer heeft gespeeld. Na een verblijf van enige dagen nabij de Shetland-eilanden keerde de kruiser terug naar het Noorden. Hiermee werd de surveillance een uitsluitende Oostzee Vloot-aangelegenheid.

49. Bij twee gelegenheden toonden eenheden van de Sovjet-marine wederom belangstelling voor booreilanden op het Nederlandse Noordzee-plat

- a. Op 20 september passeerde een KRIVAK-klasse geleide wapen jager na het afbreken van de surveillance op de NIMITZ-groep (vide 48. (G)) de Noordzee op weg naar de Oostzee. Enige malen week het schip af van de gebruikelijke opmarsroute, teneinde 2 booreilanden in het Nederlandse deel van het continentale plat en een eiland in het Duitse deel te verkennen.
- b. Op 1 oktober werd $\pm$ 25 mijl noordwesten van Den Helder een WHISKEY-klasse onderzeeboot waargenomen, die belangstelling aan de dag legde voor het booreiland PENROD-58. De onderzeeboot was daartoe afgeweken van de gebruikelijke opmarsroute naar de Oostzee na afloop van de 6e patrouille in 1975 rondom de Britse eilanden.

50. Nieuwbouw-eenheden van de Sovjet-marine verlaten de Oostzee

- a. Op 23 september verliet een drietal nieuwbouw-eenheden de Oostzee. Het waren een KRIVAK-klasse geleide wapen jager en twee ROPUCHA-klasse tanklandingsschepen.
- b. Onder surveillance van [redacted] passeerden zij de Noordzee, waarna zij, vermoedelijk in verband met de slechte weerscondities, op 26 september ten anker gingen in de Seine-baai. [redacted] had reeds gemeld, dat de eenheden van de ROPUCHA-klasse hinder ondervonden van de hoge zeegang. Op 2 oktober zetten zij hun opmars voort.

/c. De geleide wapen ...

- c. De geleide wapen jager is mogelijk bestemd een eenheid van dezelfde klasse in de Indische Oceaan af te lossen. Een daarop volgende transfer naar de Stille Oceaan-vloot ligt in dat geval voor de hand. Overigens bestaat dezelfde verwachting ten aanzien van de af te lossen eenheid. De verwachting is dat van de eenheden van de ROPUCHA-klasse tenminste één zal worden toegevoegd aan de Zwarte Zee-vloot.

51. Luchtvaartdienst der Noordelijke vloot

- a. Gedurende de maand september zijn in totaal 113 vluchten buiten het eigen vlootgebied uitgevoerd, (waarvan 4 door BEAR-vliegtuigen van de Strategische Luchtmacht). Ter vergelijking met dezelfde periode over 1971-1974 werden respectievelijk 140, 216, 51 en 90 vluchten uitgevoerd.
- b. Van 21-28 september waren wederom 2 BEAR DELTA lange afstand verkenningsvliegtuigen gestationeerd op Cuba. Dit brengt het totale aantal vliegtuigdagen op Cuba van dit jaar op 66, ook het gemiddelde aantal van de 3 voorgaande jaren. Op 24 september voerden de vliegtuigen een vlucht uit lange de Amerikaanse oostkust tot $\pm$ 150 km ten zuid-oosten van de marinebasis Norfolk.

52. DE OOSTZEE

a. Oppervlakte activiteiten

- (1) Gedurende de maand september werd, evenals in augustus, een levendige activiteit waargenomen in en nabij de gebruikelijke oefengebieden. Op verschillende data werden ten behoeve van raketlanceringen gesloten zeegebieden afgekondigd. Enige malen werden gekombineerde luchtverdedigings-oefeningen gehouden door zeer sterke oppervlakteverbanden alsmede BADGER en BLINDER vliegtuigen.
- (2) Ook de Poolse marine was actief met schietoefeningen, waaraan door 16 POLNOCNY-klasse landingsvaartuigen, 10 T-43-klasse mijnenvegers en diverse kleinere eenheden werd deelgenomen.
- (3) In de Oostzee-toegangen werd een hoge surveillance-activiteit van Sovjet- en Oostduitse ELINT-vaartuigen gesignaleerd, vermoedelijk mede als reactie op de NATO-oefening "BOTANY BAY".

/b. Luchtactiviteiten

b. Luchtactiviteiten

- (1) Voornaamste activiteiten waren de verkenningen in het westelijk deel, die werden uitgevoerd door vliegtuigen van het type BADGER, BLINDER en CUB. Het laatste type is speciaal ingericht voor het vergaren van elektronische informatie. Ieder vlootgebied beschikt over twee van deze vliegtuigen.
- (2) BADGER-CHARLIE middelzware bommenwerpers voerden op 29 september vermoedelijk gesimuleerde aanvallen uit op havens en radarstations in het noorden van West-Duitsland.

53. HET SOVJET MIDDELLANDSE ZEE ESKADER

- a. In dit zeegebied vond 9-10 september een oefening plaats ten zuid-westen van Kreta, waarbij alle grote geleide wapen combattanten van SOVMEDRON waren betrokken, alsmede minimaal 2 onderzeeboten. Vermoedelijk werd ondermeer een geleide wapen aanval tegen het Amerikaanse vliegekampschip JOHN F. KENNEDY gesimuleerd.
- b. Een KRESTA-II-klasse geleide wapen kruiser bleef de Amerikaanse eenheid, die op weg was naar deelname aan de NATO-oefening "DEEP EXPRESS-75" in de Aegeïsche Zee, schaduwen tot de afloop eind september. Ook 2 ELINT-vaartuigen en mogelijk 2 onderzeeboten hebben aan de surveillance van deze oefening deelgenomen. De Sovjet Unie toonde zich ook anderszins zeer gevoelig voor oefeningen in dit zeegebied. De Sovjet-pers sprak ondermeer van NATO-pogingen politieke druk uit te oefenen op Griekenland en Cyprus.
- c. Het is zeer opmerkelijk, dat de positie ten noorden van Port Saïd, waar sinds de Israëliisch-Egyptische onderhandelingen een NATYA-klasse vlootmijnenveger was achtergebleven, na diens aflossing is bezet door een YURKA-klasse vlootmijnenveger. Het is ongetwijfeld nog te vroeg om te spreken van een nieuw permanent station. Het doel is thans surveillance van de door US-eenheden uitgevoerde mijnenveegoperaties bij de Noordelijke ingang van het Suez-kanaal.
- d. Er is bevestigd, overigens volgens verwachting, dat het DON-klasse onderzeebootmoederschip en de FOXTROT-klasse onderzeeboot nog steeds in Tivat in onderhoud zijn. De onderzeeboot verblijft momenteel in droogdok, terwijl ook op de DON-klasse onderhoudswerkzaamheden zijn waargenomen. Dit laatste is een eerste bevestiging.

/De reparatie ...

De reparatie moet uiterlijk 5 december a.s. zijn voltooid, dit is 6 maanden na aankomst van deze eenheden.

54. (●) HET SOVJET VERBAND IN DE INDISCHE OCEAAN

a. Detachering van MAY-onderzeebootbestrijdingsvliegtuigen in Somalië

- (1) Voornaamste ontwikkeling was hier de detachering van 2 MAY-onderzeebootbestrijdingsvliegtuigen in Somalië. Vermoedelijk zijn deze rond 20 september op het vliegveld nabij Berbera aangekomen. Het vertrek viel waarschijnlijk op 29 september.
- (2) Het is de tweede maal, dat vliegtuigen van dit type in Somalië zijn gedetacheerd. De eerste detachering vond plaats in april j.l. tijdens "OKEAN-75".
- (3) De vliegtuigen hebben deelgenomen aan OB-oefeningen met eenheden van SOVINDRON in de aanlooproute naar de Rode Zee.

b. Overige activiteiten

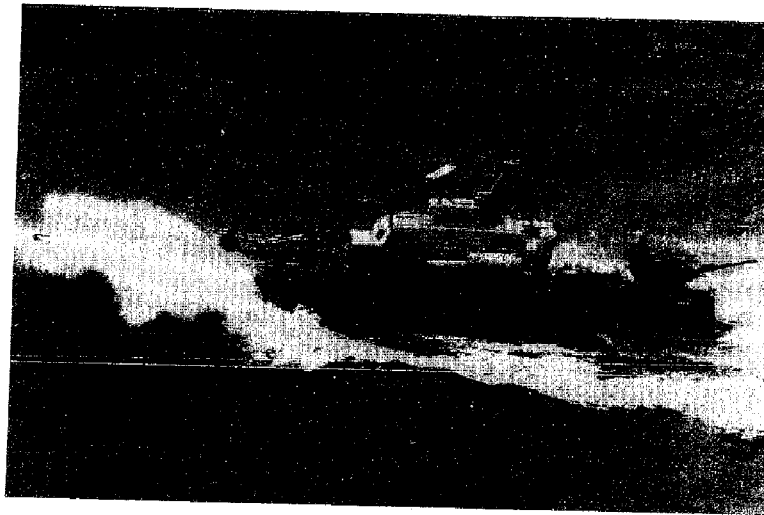
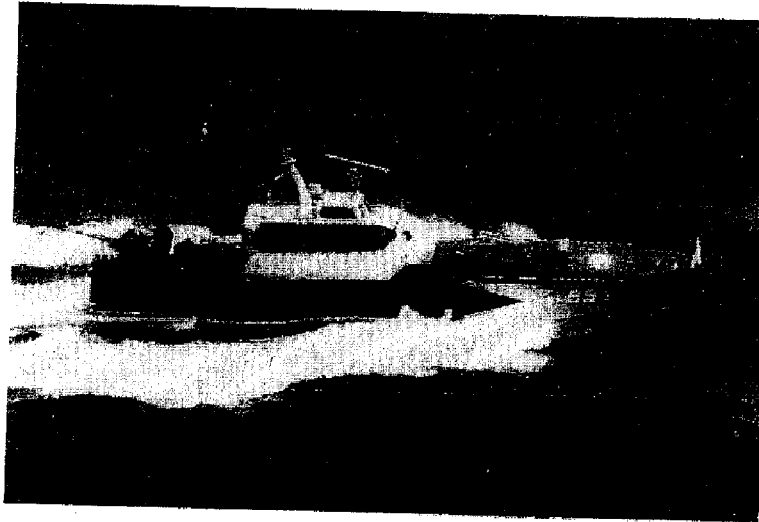
- (1) Voor het overige worden uit dit zeegebied geen andere dan routine-activiteiten gemeld.
- (2) Door de terugkeer naar de Stille Oceaan van AGI ZELIGER verblijft in dit zeegebied geen ELINT-vaartuig meer. Het ruimtevaarthulpschip TAMAN treedt echter waarschijnlijk als zodanig op, zoals reeds eerder is gebeurd.

HOOFDSTUK 3

KARAKTERISTIEKEN VAN
WARSCHAU PAKT COMBATTANTEN EN HULPSCHEPEN

<u>KLASSE</u> (0) Naam en type PTL LIBELLE	<u>NATIONALITEIT</u> (1) DDR	<u>INDIENSTSTELLING</u> (2) Verbouwing jaar Aantal 1972 3	<u>BOUWERF</u> (3)	<u>TONNAGE</u> (4) ca. 30 ton
--	---------------------------------	---	--------------------	----------------------------------

<u>AFMETINGEN</u> (5) L/B/D 18/5/1	<u>BEMANNING</u> (6) Off + manschappen onbekend	<u>VOORTSTUWING</u> (7) Stoom/gas turbine/ diesel 3 diesel	<u>VERMOGEN EN</u> (8) <u>SCHROEVEN/ROEREN</u> Pk Aantal 3300 BHP
--	---	---	---

<u>BRANDSTOF</u> (9) Soort Bunkercap. diesel	<u>SNELHEID</u> (10) Econ. Vaart Knopen mijl onbekend	<u>MISSILE BEWAPENING</u> (11) Aantal Type (Voorraad) geen	<u>ARTILLERIE</u> (12) Aantal Type (Voorraad) 1 twin ZU-23 (23 mm)	<u>TORPEDO BEWAPENING</u> (13) Aantal Type (Voorraad) 2 533 mm
--	---	--	---	---

<u>ASW BEWAPENING</u> Aantal Type geen (14)	<u>LUCHT/ZEEWAARSCHUW.</u> <u>NAV. RADAR</u> Aantal Type 1 TSR 222 (15)	<u>VUURLEIDINGSRADAR</u> (16) Aantal Type geen	<u>ECM-ECCM</u> (17) Aantal Type geen	<u>IFF</u> (18) Aantal Type geen
---	--	---	--	---

<u>SONAR</u> (19) Aantal Type geen	<u>COMMUNICATIE</u> (20) Aantal Type 1 CAGEBARE 2 WHIP	<u>INFRAROED</u> (21) Aantal Type geen	<u>BIJZONDERHEDEN</u> (22) bovenstaande foto's tonen 2 varianten
---	--	---	--